

Встановлення факту смерті на тимчасово окупованих територіях Загальні положення

Згідно Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 року № 52/5 (далі-Правила), підставою для державної реєстрації смерті є:

лікарське свідоцтво про смерть (форма № 106/о), форма якого затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08 серпня 2006 року № 545;

фельдшерська довідка про смерть (форма № 106-1/о), форма якої затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08 серпня 2006 року № 545.

Оскільки на тимчасово окупованій території фактично діє юрисдикція та застосовується законодавство окупаційної влади, документи про смерть видані такою владою не можуть бути прийняті органами державної влади на іншій території України.

Куди звернутись

Для отримання свідоцтва про смерть осіб, які померли на тимчасово окупованій території України, необхідно:

звернутися спочатку до будь-якого відділу державної реєстрації актів цивільного стану в межах території підконтрольній владі України та отримати письмову відмову, яка має бути використана при підготовці заяви до суду;

подати до будь-якого суду (за межами такої території, незалежно від місця проживання заявника) заяву про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України, а разом з нею – належні докази.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України № 545 від 08.08.2006 затверджені форми первинної облікової документації та інструкції щодо їх заповнення та видачі у разі народження або смерті особи: - лікарське свідоцтво про смерть; - фельдшерська довідка про смерть. Наявність одного із зазначених вище документів є підставою для державної реєстрації і підтверджують факт народження або смерті особи.

Хто може звернутися до суду?

Відповідно до Цивільного процесуального кодексу України заява про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України, може бути подана родичами померлого або їхніми представниками до суду за межами такої території України.

Вимоги до заяви

Статтею 318 Цивільного процесуального кодексу України встановлено, що у заяві повинно бути зазначено:

який факт заявник просить встановити та з якою метою;

причини неможливості одержання або відновлення документів, що посвідчують цей факт;

докази, що підтверджують факт;

докази, що підтверджують викладені заявником обставини (наприклад, письмові свідчення очевидців, фототаблицю з місця поховання, медичні документи про смерть тощо);

довідка про неможливість відновлення втрачених документів (наприклад, письмова відмова органів державної реєстрації актів цивільного стану).

До заяви додаються докази, що підтверджують викладені в заяві обставини і довідка про неможливість відновлення втрачених документів.

Заявники щодо справ про встановлення факту смерті на тимчасово окупованій території України звільняються від сплати судового збору під час розгляду справ даної категорії пункт 21 частини першої статті 5 Закону України «Про судовий збір».

Строки розгляду заяви

Справи про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України розглядаються невідкладно з моменту надходження відповідної заяви до суду.

Разом з тим, термін «невідкладно», у кожній конкретній ситуації буде різним, виходячи з завантаженості судді та дня подачі заяви до суду. Однак, в будь-якому випадку, можна розраховувати на розгляд судом справи протягом 1-5 днів.

Що повинно зазначатись у рішенні суду

У рішенні суду повинно бути зазначено відомості про факт, встановлений судом, мету його встановлення, а також докази, на підставі яких суд установив цей факт.

Рішення суду про встановлення факту, який підлягає реєстрації в органах державної реєстрації актів цивільного стану або нотаріальному посвідченню, не замінює собою документів, що видаються цими органами, а є тільки підставою для одержання зазначених документів.

Ухвалене судом рішення у справах про встановлення факту смерті особи на тимчасово окупованій території України, визначеній Верховною Радою України, підлягає негайному виконанню і негайно видається учасникам справи після проголошення такого рішення або невідкладно надсилається судом до органу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем ухвалення рішення для державної реєстрації смерті особи. В даному випадку рішення суду буде підставою для реєстрації факту смерті особи. Після отримання ухваленого рішення особа може самостійно звернутись до органів РАЦС, який повинен на його підставі провести державну реєстрацію смерті особи та видати відповідне свідоцтво.

**Святошинський районний у місті Києві
відділ державної реєстрації актів цивільного стану
Головного територіального управління юстиції у місті Києві
Упорядник: Соловей І.О.**